

Handelingsperspectief Plastic

Vertrekpunt: Brancheplan verpakkingen

Doelstellingen voor 2025

 Verminderen <ol style="list-style-type: none">1. Er wordt 20% minder gebruik gemaakt van plastic en karton ten opzichte van 2021.2. Bedrukking en/of stickers op verpakkingen (inclusief op palletfolie) is verwijderd of vervangen door een duurzaam alternatief.	 Verduurzamen <ol style="list-style-type: none">1. Plastic verpakkingen bestaan uit ten minste 50% gerecycled plastic.2. Al het nieuwe karton bevat een FSC/PEFC-label.3. 80% van de kartonnen verpakkingen bestaat uit ten minste 80% gerecycled materiaal.4. Plastic en karton verpakkingen zijn 100% recyclebaar.5. Piepschuim is vervangen door een duurzaam alternatief.	 Hoogwaardig hergebruik <ol style="list-style-type: none">1. 100% van de verpakkingsmaterialen van papier, karton en plastic worden ingezameld voor recycling of hergebruikt.2. Houten pallets zijn FSC/PEFC gecertificeerd en worden voor x%* hergebruikt. <small><i>*het precieze percentage hiervoor wordt in de komende maanden nog bepaald</i></small>
---	--	---

Het Brancheplan Verpakkingen is begin 2022 opgesteld met en voor de installatiebranche en gericht op het verminderen, verduurzamen en hoogwaardig hergebruiken van de verpakkingen in de installatiebranche. De ambitie is om toe te werken naar een circulaire economie, waarbij wij het gebruik van primaire grondstoffen van verpakkingen en het verpakkingsafval minimaliseren. Hiermee dragen we bij aan de circulaire ambities van de Rijksoverheid om 50% minder primaire grondstoffen te gebruiken in 2030.

Hier hebben we de hele keten bij nodig: van verpakkingsleverancier, fabrikant, groothandel en installateur tot eindgebruiker en afvalinzamelaar. Door gezamenlijke inspanning is een grotere slagkracht mogelijk.

Met dit handelingsperspectief geven wij (de ondersteunende partijen van het Brancheplan Verpakkingen) praktische tips aan fabrikanten, groothandels en installateurs om vandaag de reis naar duurzame verpakkingen te starten. Hierbij houden we de verduurzamingsstrategie van het Brancheplan Verpakkingen aan.

Verminderen: Bij het verpakken van producten wordt kritisch gekeken of verpakken echt noodzakelijk is (voorkomen) en zo ja, hoe het zo efficiënt mogelijk kan worden verminderd.

Verduurzamen: Fossiele, kritieke en niet-duurzaam geproduceerde grondstoffen worden vervangen door duurzaam geproduceerde, hernieuwbare of gerecyclede materialen

Hoogwaardig hergebruiken: In het meest gunstige geval kan een verpakking in zijn geheel opnieuw gebruikt worden. Pas wanneer hergebruik niet mogelijk is, wordt gekeken naar recycling.

Insteek

*Met het handelingsperspectief willen we deelnemers aan het Brancheplan Verpakkingen concrete handvaten geven om mee aan de slag te gaan. Het handelingsperspectief dat nu voor je ligt is opgesteld door Hollarts Plastic Group (en aangevuld door aangesloten ondersteunende partijen van het Brancheplan Verpakkingen). Dit handelingsperspectief gaat in op een veel voorkomende verpakkingstroom in onze keten namelijk: **plastic***

Kunststof verpakkingen worden al veel gebruikt in diverse industrieën zoals food en non-food industrieën. Ook in onze keten is plastic een veel gebruikt materiaal. Hierbij zie je toepassingen als eenmalige en meermalige te gebruiken ladingdragers.

Kenmerken van kunststof eenmalige en meermalige verpakkingen zijn:

- *Licht van gewicht*
- *Behouden hun sterkte ook in een vochtige omgeving*
- *Goed resistent tegen schoonmaakmiddelen*
- *Grote vormvrijheid waardoor diverse functionaliteiten in 1 verpakking geconstrueerd kunnen worden*
- *Tot 100% recyclebaar*
- *Kan geproduceerd worden uit tot 100% recycled materiaal*
- *Uitermate geschikt voor pooling (een meermalige verpakking in een gesloten systeem)*
- *Over het algemeen geschikt voor grotere volumes in verband met de benodigde investeringen.*

Inhoud

1.1 Wat kan ik doen om plastic te verminderen ?	3
1.2 Wat kan ik doen om Plastic te verduurzamen ?	5
1.3 Wat kan ik doen om Plastic hoogwaardig te hergebruiken ?	6

1.1 Wat kan ik doen om plastic te verminderen?

Kijk eens van een afstand naar de plastic verpakkingen die je gebruikt. Er zijn allerlei gradaties waarin je stappen kunt maken. Een hulpmiddel hierbij kan zijn de R-ladder¹. Om verpakkingen te verminderen kun je verschillende strategieën hanteren. Hierbij wijzen we graag naar de (bekende) R-ladder. Hoe hoger de trede op de deze ladder, hoe meer circulair de oplossing is.

Op basis van de R-ladder zie je dat je de grootste stappen kunt maken door over te stappen van een eenmalige naar een meermalig te gebruiken verpakking. Het volgende stappenplan beschrijft de overwegingen die je moet maken om tot een meermalige verpakking te komen.

1. Samenwerken met je ketenpartners

Kun je afspraken maken met je ketenpartners om een meermalige verpakking te introduceren? Staan zij open voor samenwerking? Ga bijvoorbeeld in gesprek met leveranciers, klanten en je branchegenoten. Kijk ook eens in andere supply chains (Royal Flora Holland en Euro pool System en CBL). Leer van hoe zij hun meermalige verpakkingen organiseren.

Inventariseer bij je ketenpartners of zij open staan voor de aanschaf van een eigen verpakking. Een alternatief die je kunt overwegen is aansluiten bij pooling (roulatiesysteem voor ladingdragers) of huren (voor een bepaalde periode in bruikleen hebben tegen betaling van ladingdragers) van verpakkingen.

2. Geschiktheid van een meermalige verpakking

Kun je van een eenmalige naar een meermalige verpakking overstappen? Om deze afweging te maken moet er aan een aantal voorwaarden voldoen worden.

Wanneer kan ik een verpakking meermalig gebruiken?	
Wanneer wel	Antwoord
Is je duurzaamheidsstrategie gericht op reductie en van (verpakkings)afval?	
Is het een B2B supply chain waarin je je in bevindt? Deze is sneller en makkelijker te implementeren door meer controle over de keten en minder spelers	
Is de retourlogistiek te organiseren bij voorkeur met reeds bestaande logistieke infrastructuur? Dit vergemakkelijkt de implementatie van een meermalig systeem.	
Is er een range aan standaard verpakkingsafmetingen af te spreken in de supply chain?	
Kun je je productverpakkingen aanpassen aan de range van standaard omverpakkingen?	
Kan ik het gewicht van mijn verpakking reduceren? (ontwikkelen voor gebruik)	
Wanneer niet	
Er is geen retourlogistiek te organiseren. Reden hiervoor zijn: <ul style="list-style-type: none">- Ketenpartner die niet mee kan/ wil doen,- Hoge opstartkosten- Missende ketenregistratie wat voor verlies van ladingdragers zorgt.	
Er is geen ketenregistratie: De hele keten moet meedoen om een registratiesysteem van de grond te krijgen. Dit is een complex vraagstuk vraagt tijd en inspanning.	

¹ R-ladder <https://www.rvo.nl/onderwerpen/r-ladder>

Zijn de antwoorden op deze vragen positief? Kijk dan of er een standaardoplossing is in de markt. Als dat er niet is, is een maatwerkoplossing een goed alternatief. Neem contact op met je verpakkingsleverancier voor advies.

3. Noodzakelijkheid productverpakking

Vraag jezelf, is een productverpakking echt nodig? Soms kan de functie van de verpakking (zoals verplichte informatievoorziening) op het product zelf aangebracht worden. (Lees hier meer over in de [resultaten van de pilot QR-code](#))

4. Vereisten productverpakking

Waar moet deze meermalige (om)verpakking aan voldoen? Wat zijn de eisen van de verschillende ketenpartners? Bijvoorbeeld: functioneel, esthetiek, marketingwaarde, track and trace

Welke eisen heeft mijn verpakking en welk alternatief is beschikbaar	
Eis	Alternatief
Functioneel	Zijn er verpakkingen op de markt die al aan eisen voldoen. Denk hierbij aan specificaties als Afmetingen lxbxh, gewenst draagvermogen, gewenste inhoud, hoe hoog gestapeld, afsluitbaar, inzetbereik temperatuur, reductie retourvolume gewenst. Breng dit in beeld en vraag verpakkingsleveranciers om advies. Is de verpakking er niet, loont het dan om een maatwerk verpakking te ontwikkelen?
Esthetiek/ Marketingwaarde	Kan ik een (branche brede) uniforme verpakkingssuitstraling accepteren waarbij ik middels een sticker of andere uiting het product specifiek kan maken

Tot slot, ga in gesprek met je verpakkingsleverancier over de mogelijke alternatieven voor jouw product op basis van de vereisten van de verschillende ketenpartners.

1.2 Wat kan ik doen om Plastic te verduurzamen?

Naast het introduceren van meermalige verpakkingen is er ook winst te behalen in het verduurzamen van bestaande plastic verpakkingen. Bij het verduurzamen van plastic streven we ernaar om minder afhankelijk te zijn van fossiele, kritieke en niet-duurzaam geproduceerde grondstoffen. Deze worden vervangen door duurzaam geproduceerde, hernieuwbare of gerecyclede materialen. Dit is zeker interessant als een meermalige verpakking niet mogelijk is gezien de verpakkingseisen voor de toepassing.

Kijk opnieuw naar jouw verpakkingen en vergelijk deze met onderstaande beschikbare alternatieven.

Duurzame alternatieven			
Verpakking type	Alternatief	Voordelen	Nadelen
Kunststof verpakking gemaakt uit fossiel plastic (eenmalig gebruik)	Gebruik maximaal mogelijk gerecycled plastics (tot 100% mogelijk)	Minder belasting op fossiele grondstoffen, lagere CO ₂ -uitstoot	Het gaat nog steeds om een fossiele grondstof die op termijn op zal raken
Kunststof verpakking gemaakt uit fossiel plastic (eenmalig gebruik)	Gebruik bio-based kunststoffen als alternatief voor fossiel-based kunststoffen als materiaal	Bio based plastics kunnen gebruikt worden. Een aantal hiervan hebben een positieve CO ₂ footprint	Prijs Bio based materiaal nu nog wat duurder door beperkte inzet
Gebruik verschillende type materialen in je verpakking	Gebruik 1 type materiaal zodat scheiding bij recycling niet meer nodig is	Verminderen van vervuiling van grondstoffen die gerecycled kunnen worden	Kijk goed of de materiaaleigenschappen van 1 type materiaal alle verpakkingseisen dekken
Materiaaltypes gebruikt in verpakkingen naar beperkt aantal	Maak gebruik van de bulkmaterialen die al veel in verpakkingen gebruikt worden (PP en HDPE).	Hierdoor wordt recycling vereenvoudigd en ontstaat voldoende stroom voor hergebruik.	
Tape/ sealfolie	Is een normale doossluiting niet voldoende voor de verpakking?	Voorkom gebruik van tape of andere eenmalige folies voor verpakkingen	Is palletsterkte nog voldoende voor transport? Wellicht is een stap voldoende?
Productverpakking	Elimineer productverpakking, gebruik alleen omverpakking	Veel minder verpakkingskosten en handeling op productniveau	Minder geschikt voor kleine afnemers, wellicht 2 verpakkingsstromen in de toeleveringsketen

1.3 Wat kan ik doen om Plastic hoogwaardig te hergebruiken?

Als verminderen en verduurzamen niet meer mogelijk zijn dan is er altijd nog de mogelijkheid om in te zetten op hoogwaardig hergebruik. Op dit moment is 80% van het afval dat een installateur meeneemt naar de bouwplaats verpakkingsmateriaal. Veel van deze verpakkingen zijn voor eenmalig gebruik. Helaas worden deze verpakkingen nog niet goed ingezameld waardoor hoogwaardig hergebruik van de grondstoffen beperkt is. Ook wordt in de keuze van het verpakkingsmateriaal niet voldoende rekening gehouden met het einde van de levensduur van een verpakking.

Kijk opnieuw naar jouw verpakkingen en ga daarover in gesprek met je verpakkingsleverancier.

Vragen die je deze partij kunt stellen zijn:

- *Wat is het maximale percentage recycled plastic dat mogelijk is voor mijn toepassing?*
 - *Inzet van gerecycled materiaal kan in herbruikbare harde plastic verpakkingen tot bijna 100% gerealiseerd worden. (op de food-approved verpakkingen is dit nog beperkt mogelijk) Vraag aan je leverancier wat het maximale is wat er mogelijk is.*
- *Hoe kan ik inzetten op 'Closed loop recycling' van de verpakking die ik al gebruik? (Closed loop recycling is recycling van producten die op een gecontroleerde manier rouleren in de supply chain. De gebruikte verpakking wordt opnieuw ingezet. Denk bij voorbeeld aan de Pet Fles industrie)*
- *Hoe kan ik op een duurzame manier mijn verpakkingen helpen retourneren naar de leverancier die er weer een nieuwe verpakking van kan maken?*

Contact

Hollarts Plastic Group BV

Allard Froon

allardfroon@hollarts.nl